

Heemkundekring 'De Elf Rotten'

Beleidsplan 2016-2020

Inleiding

Sinds 1987 is Heemkundekring 'De Elf Rotten' de historische vereniging voor Heesch en omgeving. In 2012 vierde de vereniging het 25-jarig bestaan, waarbij tevens het verbouwde verenigingsgebouw officieel in gebruik kon worden genomen. Met het beleidsplan wil de vereniging de uitgangspunten voor het beleid voor een periode van 5 jaar vastleggen en uitwerken in concrete stappen. De heemkundekring gaat daarin deels verder op de eerder ingeslagen weg maar wil tevens bakens zetten voor nieuw beleid.

Doelstelling

Heemkundekring 'De Elf Rotten' is opgericht als historische vereniging voor Heesch en omgeving. Het hoofddoel van de vereniging is het beoefenen van de heemkunde in de breedste zin van het woord. Heemkunde kan onderverdeeld worden in drie thema's:

1. heemkennis: de kennis van het eigen heem
2. heemliefde: waardering voor de eigenheid van de eigen omgeving en
3. heemschut: het bewaren en beschermen van waardevolle zaken en objecten, die gerelateerd zijn aan het heem.

Speerpunten

De heemkundekring wil zijn doelstellingen verwezenlijken door:

1. het vergaren van kennis van de geschiedenis van de eigen leefomgeving
2. het verzamelen en veiligstellen van voor de geschiedenis van Heesch en omgeving belangrijk geachte objecten en verzamelingen
3. het beschermen van waardevol geachte objecten en structuren in het landschap en
4. het bevorderen van de kennis van de geschiedenis van Heesch en omgeving bij een breed publiek.

Activiteiten

De heemkundekring wil zijn speerpunten realiseren door het ontplooiën van de volgende activiteiten:

1. Vergaren
  - archiefonderzoek
  - archeologisch onderzoek
  - onderzoek mondelinge geschiedenis (oral history)
2. Verzamelen
  - opbouwen bibliotheekcollectie
  - verzamelen documentatie
  - opbouwen fotocollectie
  - verzamelen bidprentjes
  - verzamelen museale objecten
3. Beschermen
  - actief participeren in monumentenzorg
  - bevorderen van het behoud van cultuurhistorische en natuurhistorische waardevolle elementen in het landschap
4. Bevorderen
  - excursies
  - lezingen

- exposities
- publicaties
- workshops
- rondleidingen
- educatieve projecten

Middelen

De heemkundekring tracht zijn speerpunten te realiseren door de inzet van de volgende middelen:

1. goede financiële basis: ledeninkomsten, subsidies en bijdragen, sponsorinkomsten, schenkingen en legaten
2. instellen, bemensen en faciliteren van werkgroepen
3. samenwerking met overheidsinstellingen: gemeente, provincie en rijk
4. samenwerking met particulieren, lokale, regionale en landelijke verenigingen en instellingen
5. bevordering van deskundigheid van eigen leden
6. beheer verenigingsgebouw en museum
7. openstelling museum voor diverse doelgroepen
8. organiseren van publieksgerichte activiteiten

Organisatiestructuur

De heemkundekring heeft voor het organiseren van alle activiteiten een driedelige structuur: een bestuur, werkgroepen en de leden. Deze hebben hun eigen taken en verantwoordelijkheden.

Het bestuur

Samenstelling: het bestuur bestaat uit zeven bestuursleden. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door voorzitter, secretaris en penningmeester. Het bestuur vergadert minimaal 11 keer per jaar. Indien nodig worden extra bestuursvergaderingen gehouden.

Taken en verantwoordelijkheden bestuur:

- dagelijkse leiding van de vereniging
- beheer verenigingsgebouw
- inkopen keuken
- openstelling verenigingsgebouw en museum: maken dienstrooster
- opstellen jaarprogramma
- opstellen beleid
- organiseren van projectmatige activiteiten
- faciliteren van werkgroepen en leden
- opstellen begroting en jaarrekening
- verantwoording afleggen aan leden
- onderhouden van externe relaties
- communicatie naar leden
- communicatie naar buiten: pers en publiciteit
- ledenwerving

Taken en verantwoordelijken afzonderlijke bestuursleden:

Voorzitter:

- dagelijkse leiding
- leiden bestuursvergadering en ledenvergadering

- onderhouden van externe relaties
- intermediair tussen bestuur en leden

Secretaris:

- verzorgen correspondentie
- pers en publiciteit
- uitschrijven vergaderingen en verzorgen vergaderstukken
- onderhouden van externe relaties
- bijhouden verenigingsarchief
- communicatie naar leden: nieuwsberichten en nieuwsbrief
- ledenlijst
- wordt bijgestaan door een notulist

Penningmeester:

- financiële administratie
- ledenadministratie
- opstellen begroting, jaarrekening en balans
- aanvragen subsidies en bijdragen

Algemene bestuursleden:

- verzorgen notulen bestuurs- en ledenvergaderingen (notulist)
- opstellen jaarprogramma
- contacten onderhouden met werkgroepen
- ondersteunen projecten
- mede opstellen beleid

De werkgroepen

De vereniging kent een aantal actieve werkgroepen die er mede voor zorg dragen dat de doelstellingen en activiteiten van de heemkundekring kunnen worden gerealiseerd.

Taken en verantwoordelijkheden werkgroepen:

Fotowerkgroep:

- beheer fotocollectie:
  - verzamelen en beheren foto's (en films)
  - beschrijven foto's
  - registreren in databank
  - vastleggen rechten
  - verkoop duplicaatfoto's
- verzorgen van exposities
- verzorgen van publicaties
- financiële verantwoording aan penningmeester

Werkgroep bibliotheek en genealogie (stamboonderzoek)

- beheer bidprentjescollectie
  - verzamelen en beheren bidprentjes
  - registreren bidprentjes in databank
- beheer bibliotheek
  - verzamelen en beheren boeken en tijdschriften
  - registreren in databank
  - uitleenadministratie
- genealogisch onderzoek
- beheer genealogische bronnen
- verzorgen van publicaties
- bijhouden nieuwe aanwinsten en uitleningen

- financiële verantwoording aan penningmeester

Werkgroep excursies en lezingen

- opstellen jaarprogramma
- verzorgen lezingen en excursies
- contacten met sprekers, musea e.d.
- aanleveren informatie voor pers en publiciteit
- financiële verantwoording aan penningmeester

Werkgroep Heemschuur

- dagelijks beheer verenigingsgebouw en museum
- klein onderhoud
- schoonmaken
- verzorgen afval
- kleine inkopen voor keuken
- beheer collectie museum
- aannemen en registreren nieuwe aanwinsten
- ondersteuning bij openstelling en exposities
- beheer externe opslag
- financiële verantwoording aan penningmeester

Werkgroep Dialect

- onderzoek naar dialectwoorden en gezegden
- vastleggen resultaten
- verzorgen van publicaties
- financiële verantwoording aan penningmeester

Werkgroep Tuin

- onderhouden tuin en erf
  - verzorgen bloemen, bomen, planten en paden
  - verzorgen afval
- financiële verantwoording aan penningmeester

Webmaster

- beheren en onderhouden website
- plaatsen nieuwsberichten
- onderhouden en publiceren databases (foto's, bidprentjes, bibliotheek)
- contact met bestuur en werkgroepen
- beheren pc's, laptops, digitale opslag en internetverbinding
- financiële verantwoording aan penningmeester

Werkgroep Educatie

- onderhouden contact met Cube (Cultuuronderwijs Bernheze)
- onderhouden contact met Erfgoed Brabant
- onderhouden contact met gemeente
- verzorgen programma Tonnie en Kee in Keutelree
- onderhouden contact met werkgroep Tonnie en Kee
- aansturen vrijwilligers Tonnie en Kee
- verzorgen programma Museumschatjes
- financiële verantwoording aan penningmeester

Werkgroep OMD (Open Monumentendag)

- deelname aan vergaderingen gemeente
- opstellen programma OMD Heesch
- verzorgen expositie, lezingen
- verzorgen bemensing
- contacten met particulieren, verenigingen en instellingen
- vastleggen afspraken
- financiële verantwoording aan penningmeester

Werkgroep AEZEL (bewoners en bewoningsgeschiedenis)

- contact met organisatie AEZEL
- contact met archiefdiensten (o.m. Brabants Historisch Informatiecentrum)
- beschikbaar krijgen archiefbronnen
- verwerken historische informatie in database
- opzetten deelprojecten
- publiceren informatie via website
- beschikbaar stellen informatie aan publiek
- financiële verantwoording aan penningmeester

Kascontrolecommissie

- statutaire commissie
- één keer per jaar controleren van de financiële boekhouding
- verslag uitbrengen aan de ledenvergadering

De leden

Een keer per jaar wordt een algemene ledenvergadering gehouden, de jaarvergadering, waarin het bestuur rekening en verantwoording aflegt aan de leden en de koers van de vereniging wordt bepaald. Indien nodig worden extra ledenvergaderingen gehouden.

Taken en verantwoordelijkheden ledenvergadering:

- controleren bestuur
- benoemen bestuursleden
- vaststellen jaarprogramma
- vaststellen begroting en jaarrekening
- vaststellen jaarverslag
- benoemen kascontrolecommissie
- vaststellen beleid
- voorstellen doen
- vragen, adviseren en signaleren

Samenwerking

Om de doelstellingen en activiteiten van de heemkundekring te kunnen realiseren werkt de vereniging samen met partners in het veld, overheden en diverse instellingen in de sectoren erfgoed en educatie.

1. Stichting Brabants Heem

Stichting Brabants Heem is de koepelorganisatie van 123 heemkundekringen in Noord-Brabant (en België) met meer dan 33.000 leden. De heemkundekring is aangesloten bij Brabants Heem en neemt deel aan diverse activiteiten van Brabants Heem: de vergaderingen van de Raad van Aangeslotenen (2 x per jaar), de regiovergadering (2 x per jaar) en de Brabantse Heemdagen. De stichting verzorgt een eigen Koerier, waarin nieuws en activiteiten van de stichting en aangesloten heemkundekringen worden gemeld. De Koerier wordt verspreid onder de leden van de heemkundekringen. Namens de heemkundekring heeft er iemand zitting in de Voorbereidingscommissie Brabantse Heemdagen en in de Noordbrabantse Commissie voor Wapen- en Vlaggenkunde.

2. Heemkundekringen in Bernheze

De heemkundekring onderhoudt nauwe contacten met de heemkundekringen 'De Wojstap' (Heeswijk-Dinther-Loosbroek) en 'Nistelvorst' (Nistelrode-Vorstenbosch). Sinds het ontstaan van de

gemeente Bernheze in 1994 is door de heemkundekringen een periodiek overleg in het leven geroepen: het Driehoeksoverleg, waarin de besturen overleg plegen over tal van onderwerpen, met name de relatie met de gemeente Bernheze. Leden van de heemkundekringen werken op projectniveau samen, bijvoorbeeld in het educatieproject Tonnie en Kee in Keutelree. De heemkundekringen hebben een periodiek bestuurlijk overleg met het college van B&W (portefeuillehouder).

3. Gemeente Bernheze

De heemkundekring onderhoudt ook nauwe contacten met de gemeente Bernheze. Het verenigingsgebouw de Heemschuur is eigendom van de gemeente en wordt door de vereniging gehuurd. Van de gemeente ontvangt de vereniging jaarlijks een subsidie als bijdrage in de huur. Daarnaast kan de heemkundekring bij de gemeente een beroep doen op projectsubsidies. Sinds enkele jaren ontvangt de heemkundekring ook een jaarlijkse financiële bijdrage voor werkzaamheden ten behoeve van de gemeente op het gebied van erfgoed. De heemkundekring adviseert de gemeente namelijk in enkele commissies. De heemkundekring is met een of twee leden vertegenwoordigd in:

- de Monumentencommissie (SAMRK)
- het Partneroverleg Buitengebied Bernheze
- (in 2016) de Klankbordgroep Bomenbeleidsplan
- (in 2016) Dynamische Landschappen
- de Werkgroep OMD

Daarnaast vindt met ingang van 2016 weer een bestuurlijk overleg plaats tussen de besturen van de heemkundekringen in Bernheze en de portefeuillehouder cultuur van de gemeente.

4. Cube

De heemkundekring werkt samen met Cube, Cultuuronderwijs Bernheze, de marktplaats voor cultuuronderwijs binnen de gemeente Bernheze. Ieder jaar participeert de heemkundekring in het cultuureducatieprogramma 'Tonnie en Kee in Keutelree'. In de maanden maart en april ontvangen vrijwilligers van de heemkundekring de groepen 3 (en 4) van de basisscholen in Heesch in de Heemschuur als onderdeel van een erfgoedproject. In de Heemschuur worden een aantal opdrachten gemaakt en leren zij de overeenkomsten en verschillen tussen vroeger en nu. Ook de heemkundekringen 'Nistelvorst' en 'De Wojstap' participeren in dit project.

5. Erfgoed Brabant

Erfgoed Brabant is het expertisecentrum voor erfgoed in Noord-Brabant. Het is een provinciale steunfunctieorganisatie met als opdracht het erfgoedveld in Noord-Brabant te versterken, zo ook de werkzaamheden van de heemkundekringen. Erfgoed Brabant organiseert een ruim aanbod aan workshops, kennisbijeenkomsten, deskundigheidsbevorderingsprogramma's, symposia en studiedagen om de kennis van erfgoed te bevorderen en heemkundekringen behulpzaam te zijn bij de ontsluiting van en het beheer van hun collecties. Leden van de heemkundekring hebben al deelgenomen aan programma's voor erfgoededucatie en collectiebeheer en een studiemiddag Historisch-geografisch informatiesysteem. Op aanvraag zijn deskundigen bereid de heemkundekring te helpen met het opzetten van een onderzoek (dialecten) en het beheer van een museale collectie. De heemkundekring heeft hiervan in het verleden al gebruik van gemaakt. In 2016 zal de heemkundekring voor de eerste keer deelnemen aan het project Museumschatjes van Erfgoed Brabant.

6. SAM

In 2009 is mede op initiatief van de heemkundekring de Stichting Archeologie Maasland (SAM) in het leven geroepen. De stichting behartigt de belangen van de archeologie en bevordert de amateur-archeologie in Noordoost Noord-Brabant. De stichting richt zich vooral op de gemeenten Oss,

Bernheze en Landerd. De vrijwilligers van de stichting hebben zich ontfermd over de uitgebreide archeologische collectie van de heemkundekring, gevormd door leden van de Archeologische Werkgroep van Heemkundekring Maasland (1972-1987), leden van Heemkundekring 'De Elf Rotten' en de collectie Lee Ceelen. De vondsten worden gedocumenteerd, verwerkt in een database en zullen t.z.t. overgedragen worden aan het Provinciaal Vondstendepot van de provincie Noord-Brabant. Het bestuur van de stichting wordt bijgestaan door de gemeentelijk archeoloog van de gemeente Oss, waar de stichting ook gehuisvest is.

7. Archiefinstellingen

De heemkundekring werkt graag samen met archief beherende instellingen zoals het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC) in Den Bosch/Grave en het Stadsarchief Oss. Zij beschikken immers over historische informatie die nodig is om aspecten van de geschiedenis van Heesch en omgeving te kunnen onderzoeken. Het BHIC is ook behulpzaam bij het beschikbaar stellen van historische informatie voor projecten van de heemkundekring, zoals bijvoorbeeld kopieën van kaartmateriaal en registers ten behoeve van de invoer van kadastragegevens in een database. Twee leden van de heemkundekring maken als vrijwilligers van het BHIC nadere toegangen op de schepenprotocollen van Heesch en akten en repertoria van de Heesche notarissen. Daarmee worden twee voor Heesch belangrijke historische bronnen ontsloten en toegankelijk gemaakt voor het publiek. De indexen zijn namelijk direct beschikbaar en doorzoekbaar via de website van het BHIC.

8. Overigen

Afhankelijk van de vraag of het project vindt samenwerking plaats met andere heemkundekringen, professionele archeologen, de provincie (provinciaal archeoloog, provinciaal vondstendepot) en bijvoorbeeld de gemeente Oss. Daarnaast vindt er samenwerking plaats met particulieren en lokale verenigingen zoals IVN Bernheze. De heemkundekring heeft al een aantal keren een beroep gedaan op Rabobank Bernheze voor een dividenduitkering en de Clubkas Campagne.

Kerdoelen/beleidsresultaten 2016-2020

Ten behoeve van de beleidsperiode 2016-2020 is een aantal speerpunten vertaald in kerndoelen of beleidsresultaten. De heemkundekring wil deze kerndoelen realiseren naast de reguliere werkzaamheden.

1. het vergaren van kennis van de geschiedenis van de eigen leefomgeving

De heemkundekring hecht er belang aan de kennis van de geschiedenis van Heesch en omgeving te vergroten. Dat betekent dat de heemkundekring leden en anderen wil faciliteren in het doen van onderzoek of betrokken wil worden bij of op de hoogte gebracht wil worden van resultaten van onderzoek. De heemkundekring wil dit doen door de volgende activiteiten:

- leden verrichten archiefonderzoek

De heemkundekring stimuleert dat leden en derden onderzoek doen in archiefbronnen naar aspecten van de geschiedenis van Heesch. Dit kan resulteren in publicaties. De heemkundekring wil ook daarin een adviserende of faciliterende rol spelen, bijvoorbeeld door mee te werken aan een boekuitgave of zelf uit te geven via boek of eventueel tijdschrift. Op dit moment zijn twee leden van de heemkundekring betrokken bij het ontsluiten van twee archiefbronnen in het Brabants Historisch Informatiecentrum: het schepenprotocol van Heesch en het notarieel archief van Heesch. Leden van de heemkundekring zijn betrokken bij het genealogisch onderzoek naar de Heesche familie Van den Akker, waarvoor diverse bronnen geraadpleegd zijn. Dit zal binnen de beleidsperiode leiden tot een boekuitgave van de heemkundekring. Weinig leden zijn bekend met het doen van archiefonderzoek. De heemkundekring wil dit stimuleren door leden te laten deelnemen aan cursussen of zelf

workshops op te zetten. Zo hebben leden deelgenomen aan een cursus oud-schrift en de heemkundekring heeft zelf een cursus stamboomonderzoek verzorgd.

- archeologisch onderzoek

De heemkundekring wil graag betrokken zijn bij archeologisch onderzoek in Heesch en omgeving, door het aanleveren van relevante informatie bij bureauonderzoek door archeologische bureaus, actief met leden assisteren tijdens een opgraving of in kennis te worden gesteld van de resultaten van een onderzoek door het verkrijgen van het rapport. De heemkundekring wil dit graag realiseren door contact met SAM en de gemeente of andere overheden. De heemkundekring wil voorkomen dat informatie versnipperd bewaard wordt en streeft naar een integrale kennispool zoals landelijk via DANS (EDNA/EASY).

- onderzoek mondelinge geschiedenis (oral history)

De heemkundekring hecht er belang dat in het onderzoek naar de geschiedenis van Heesch ook mondelinge informatie meegenomen wordt. Dat is van belang voor de beschrijving van de geschiedenis van de laatste 70 jaar (20^e-21^e eeuw), maar ook voor onderzoek naar dialect, toponiemen en volksgebruiken. Een werkgroep is al doende geweest met het maken van een dialectwoordenboek, dat gepubliceerd is via de website. De heemkundekring wil dit graag voorzetten. In het verleden zijn leden van de heemkundekring (Vos/Pennings/Franssen) al bezig geweest met onderzoek naar Heesche toponiemen. De heemkundekring wil dit graag professioneel opzetten en de resultaten uiteindelijk publiceren via een boekuitgave. Het vergt een combinatie van archiefonderzoek en mondelinge informatie.

2. het verzamelen en veiligstellen van voor de geschiedenis van Heesch en omgeving belangrijk geachte objecten en verzamelingen

De heemkundekring vindt het belangrijk dat objecten en verzamelingen die belangrijk zijn voor de geschiedenis van Heesch en omgeving bewaard blijven. De vereniging wil de geschiedenis van de eigen leefomgeving zo goed mogelijk documenteren. De heemkundekring wil dit bereiken door de volgende activiteiten:

- opbouwen bibliotheekcollectie

De heemkundekring heeft een kleine bibliotheek met boeken en tijdschriften. De heemkundekring streeft erna alle publicaties die betrekking hebben op de geschiedenis van Heesch en omgeving of die relevant genoeg zijn te verwerven. Dat kan bijvoorbeeld gaan om het clubblad van een vereniging of het jubileumboek van de buurtvereniging, maar ook een boek over historische boerderijen in Noord-Brabant.

- verzamelen documentatie

De heemkundekring wil bevorderen dat verenigingen en particulieren hun archieven en collecties, die van belang zijn voor de plaatselijke geschiedenis bewaren of indien nodig overdragen. Archieven kunnen het beste bewaard worden bij archief beherende instellingen zoals het BHIC. Daarom is samenwerking met dergelijke instanties nodig en wil de heemkundekring afspraken maken. Verzamelingen en collecties kunnen wel door de heemkundekring verworven worden.

- opbouwen fotocollectie

De heemkundekring beschikt over een eigen werkgroep die foto's verwerft, beschrijft en vastlegt in een database. Deze gegevens zijn via de website toegankelijk voor het publiek. De heemkundekring vindt het belangrijk dat beeldmateriaal veiliggesteld wordt voor huidige en toekomstige generaties. Doel is dan ook een actief acquisitiebeleid te voeren.

- verzamelen bidprentjes

Bidprentjes zijn bij uitstek een belangrijke bron voor het doen van familieonderzoek. Zij zijn ook van belang voor de geschiedenis van het dorp en de heemkundekring vindt het belangrijk dat zij bewaard worden. De bidprentjes worden ontsloten en de gegevens worden beschikbaar gesteld via de website (info en scans). De heemkundekring wil dan ook een actief acquisitiebeleid voeren.

- verzamelen museale objecten

Sinds de oprichting van de heemkundekring in 1987 beheert de heemkundekring een museale collectie. De kern van de collectie wordt gevormd door de nalatenschap van Heemkundekring 'Maasland' (1972-1988), een regionale heemkundekring, die subsidie ontving van het stadsgewest later streekgewest Brabant-Noordoost, vanwege de regionale betekenis van de collectie. Enkele jaren was een stichting verantwoordelijk voor het beheer van het gebouw, maar uiteindelijk heeft de Heesche heemkundekring zelf het volle beheer overgenomen. De collectie bestaat uit landbouwwerktuigen, ambachtelijke gebruiksvoorwerpen, huishoudelijke artikelen, archeologica, kleding en meer. Voor het onderbrengen van de collectie beschikt de heemkundekring over een gebouw dat gehuurd wordt van de gemeente, de Heemschuur. In de jaren 2010-2012 is het verbouwd, om de activiteiten van de heemkundekring die voorheen verspreid waren over drie locaties te kunnen concentreren op één plek. De museale functie is vooral te vinden op de eerste verdieping. De begane grond van het gebouw is vooral bedoeld voor bijeenkomsten van bestuur, werkgroepen, bezoekers, bijeenkomsten, lezingen enzovoorts.

De heemkundekring heeft omwille van een goed behoud grote stukken moeten afstoten. Het acquisitiebeleid is nu vooral gericht op kleinere objecten die passen in de collectie en iets toevoegen. In het beleidsplan Heemschuur is dit beleid geformaliseerd. De opdracht van de heemkundekring is om dit nog verder te concretiseren en een werkplan te maken voor de komende jaren. Daarnaast is registratie van alle objecten van groot. Aanwinsten worden sinds kort weer geregistreerd met een aanwinstenlijst. Het is de komende jaren de taak om alle objecten te inventariseren in een digitale catalogus met beschrijving en foto's. De oude catalogus uit 1988 is reeds lang achterhaald. Ieder jaar worden voortaan alle stukken nagekeken en schoongemaakt. Daar is in 2016 weer een begin mee gemaakt.

3. Beschermen van waardevol geachte objecten en structuren in het landschap

De heemkundekring zet zich in voor het behoud van monumenten. Het gaat om waardevolle panden, (monumenten en beeldbepalend), archeologische sites, dorpsgezichten, structuren, zoals houtwallen, bolle akkers, zandwegen, wijstgronden en landweren en objecten zoals grafheuvels en bomen. De heemkundekring doet dat via bemiddeling, advisering, informatie-uitwisseling, inspraak en overige rechtsmiddelen. Het gaat kortom om het behoud van cultuur- en natuurhistorie. De heemkundekring wil dit bereiken door de volgende activiteiten:

- adviserende rol in de gemeentelijke monumentencommissie (SAMRK)

Een lid van de heemkundekring is als toehoorder aanwezig bij de vergaderingen van de monumentencommissie en wordt gevraagd advies uit te brengen. De heemkundekring wil dit ook in de beleidsperiode continueren.

- adviserende rol in het Partneroverleg Buitengebied Bernheze

Een lid van de heemkundekring is lid van het partneroverleg, een adviesorgaan voor het college van B&W op het gebied van flora en fauna en het buitengebied. De heemkundekring hecht er belang aan op de hoogte te zijn van nieuwe ontwikkelingen en via dit orgaan de belangen van de cultuurhistorie op de agenda te zetten en mee te denken over beleidsuitvoering en praktische oplossingen.

- adviserende rol in de Klankbordgroep Bomenbeleidsplan (Bernheze)

Een lid van de heemkundekring is lid van de klankbordgroep die in 2016 meedenkt en adviseert over een nieuw gemeentelijke bomenbeleidsplan. De heemkundekring vindt het belangrijk dat hierin de juiste keuzes worden gemaakt.

- ongevraagd advies uitbrengen aan de bevoegde instantie (gemeente, provincie of waterschap)

Ook als dat advies niet gevraagd wordt wil de heemkundekring graag in een vroeg stadium instanties wijzen op eventuele negatieve gevolgen van beleid op cultuurhistorie en natuurhistorie. Het kan gaan om ruimtelijke plannen of te verlenen vergunningen. Daarnaast ziet de heemkundekring voor

zichzelf vooral een signaleer- en attenderfunctie weggelegd. Een en ander betekent wel dat bekendmakingen gevolgd moeten worden en leden gevraagd wordt ogen en oren open te houden.

- inspraak bij het vaststellen van bestemmingsplannen, andere ruimtelijke plannen en vergunningen

Indien in de ogen van de heemkundekring plannen of vergunningen de belangen van cultuurhistorie en natuurhistorie schaden dan wel er onvoldoende rekening mee houden, zal de heemkundekring via inspraak- en bezwaarprocedures trachten die belangen zo goed mogelijk te behartigen. Dat kan betekenen dat de gang wordt gemaakt naar een bezwaarschriftencommissie of de rechter.

- cultuurhistorie in het landschap

In samenwerking met andere partners (gemeente, landschapsbeheer, IVN, provincie) wil de heemkundekring projecten opzetten om te komen tot een beter behoud en versterking van cultuurhistorische waarden in het buitengebied en in de kern Heesch. Te denken valt aan het project Ruitersweg in het kader van 'Dreven en Driften' binnen de Dynamische Landschappen, het behoud en versterken van de grafheuvels in Heesch-Zevenbergen en de landweren in het noordoosten en midden van Bernheze. Ook binnen de kern Heesch wil de heemkundekring aandacht vragen voor cultuurhistorie: behoudens waardige panden en objecten.

4. Bevorderen van kennis en betrokkenheid: vergroten publieksbereik

De heemkundekring streeft na meer mensen te betrekken bij het werk van de heemkundekring en de kennis van en over de geschiedenis van Heesch en heemkunde te vergroten. De heemkundekring wil dat bewerkstelligen door de volgende activiteiten:

- ledenwerving

Het bestuur gaat in samenspraak met de leden een ledenwerfactie opzetten om meer mensen aan zich te binden, meer mensen te kunnen betrekken bij de werkzaamheden van de werkgroepen en daarmee meer doelstellingen te kunnen halen. Ten behoeve van de ledenwerving zal een folder worden ontwikkeld, meer informatie worden aangeboden via de website en de heemkundekring zal zich via meer kanalen (media, VVV, evenementen) manifesteren. Natuurlijk blijft de heemkundekring haar activiteiten (lezingen, excursies, exposities) openstellen voor niet-leden in de hoop daarmee toch nieuwe leden te werven.

- exposities

De vereniging heeft al ingezet op het houden van thematentoonstellingen in de Heemschuur. De heemkundekring wil dit intensiveren door meer particulieren en verenigingen te benaderen voor het houden van een expositie in de Heemschuur. Het kan gaan om een verzamelaar van bidprentjes, iemand die zijn stamboom heeft uitgezocht, een buurtvereniging die 25 jaar bestaat of de lokale voetbalvereniging die foto's en documentatie wil laten zien.

- lezingen en excursies

De heemkundekring wil door op de ingeslagen weg om iedere maand een activiteit aan te bieden aan de leden met afwisselend een lezing of bijeenkomst en een excursie. Deze activiteiten staan ook open voor niet-leden en hier wordt dankbaar gebruik van gemaakt. De lezingen en excursies zijn altijd gerelateerd aan lokale, regionale of landelijke geschiedenis of facetten daarvan.

- educatieve projecten

In de beleidsperiode wil de vereniging doorgaan met het aanbieden van educatieve projecten aan scholen. De succesvolle module 'Tonnie en Kee in Keutelree' zal daarom de komende jaren in het aanbod zitten. Daarnaast wil de heemkundekring met ingang van 2016 gaan participeren in 'Museumschatjes'. Via Cube zal bekeken worden of er nog andere projecten ontwikkeld kunnen worden in overleg met het onderwijsveld.

- rondleidingen/fietstochten

De heemkundekring verzorgt op verzoek rondleidingen in het verenigingsgebouw en het museum voor groepen. Dit zal de vereniging continueren. Daarnaast zal gekeken worden of er ook

rondleidingen gegeven kunnen worden in het dorp Heesch met behulp van 'dorpsgidsen', die op afspraak geïnteresseerden rondleiden in het dorp en stilstaan bij bijzondere historische plekken. Dit kan uiteraard ook vertaald worden in fietstochten onder begeleiding. In het verleden zijn er door de heemkundekring al fietstochten uitgezet langs bijzondere plekken, met een routeaanduiding en toelichting per item.

- publicaties

In de beleidsplanperiode wil de heemkundekring een aantal publicaties verzorgen. De heemkundekring zal de volgende boeken uitgeven:

- de Heesche middenstand
- genealogie van het Heesche geslacht Van den Akker
- dialectschrift
- de Schoonstraat

Daarnaast zijn er plannen om een boek uit te brengen over de geschiedenis van Heesch ter aanvulling op het standaardwerk van P.C. Hendriks uit 1976. Gedurende de beleidsplanperiode zal ook onderzocht worden of het mogelijk is een eigen periodiek uit te brengen een tijdschrift met artikelen over de geschiedenis van Heesch. Daarmee hoopt de heemkundekring het bereik van haar werk te vergroten, meer mensen te binden en meer mensen geïnteresseerd te krijgen voor de eigen geschiedenis.

- cultuurhistorie in het landschap

Door samenwerking met partners zoals de gemeente, De Maashorst, IVN en anderen wil de heemkundekring de zichtbaarheid van cultuurhistorie in het landschap bevorderen. In het kader van Dynamische Landschappen is de Ruitersweg in Heesch opgenomen in het deelproject Dreven en Driften, gesubsidieerd door de provincie Noord-Brabant. De bedoeling is deze oude legerbaan waar nodig te herstellen, het beeld te versterken en rust- en informatiepunten voor wandelaars en fietsers te realiseren. De heemkundekring zal de teksten voor de informatieborden aanreiken.

De heemkundekring wil in het dorp tevens aanhaken bij de 'dorpsommetjes', ontwikkeld door IVN-Bernheze, door op bijzondere plekken informatiebordjes te realiseren of een historie-app te ontwikkelen.

Daarnaast zal de heemkundekring in samenwerking met de gemeente en anderen trachten de grafheuvels te Heesch-Zevenbergen op te knappen en de uitstraling te vergroten door middel van een informatiebord en een bankje. Daarnaast zal gekeken worden hoe het landwerensysteem (verdedigingslijnen) beter voor het voetlicht kan worden gebracht zodat de publieksbeleving vergroot wordt.

- AEZEL PROJEK

Een werkgroep van de heemkundekring gaat in 2016 starten met het project AEZEL. Versnipperde erfgoed informatie uit verschillende bronnen worden ingevoerd in datasets en via open source gekoppeld aan een geografische onderlegger, een GIS-systeem. Dat biedt de mogelijkheid om een plek in het landschap te koppelen aan historische geografische informatie, kadastragegevens, archeologie, toponymie, bewoners en familieverbanden binnen de lokale gemeenschap. Dit biedt mogelijkheden voor particulieren, overheid, bedrijven en instellingen om onderzoek te doen en bestaande informatie sneller te kunnen combineren. Voor het AEZEL PROJEK is technische input vereist vanuit de organisatie AEZEL en bronnenmateriaal vanuit het BHIC. De gegevens worden gepubliceerd via een website met doorzoekbare kaarten en historische lagen.

- Open Monumentendag

Reeds vele jaren is de heemkundekring betrokken bij de organisatie van de Open Monumentendag. De vereniging participeert in een gemeentelijke werkgroep en initieert zelf activiteiten om de OMD in Heesch te organiseren. De heemkundekring vindt het belangrijk om monumenten onder de aandacht te brengen van een groot publiek. De OMD is daarvoor de gelegenheid bij uitstek. De OMD Heesch in 2015 was weer een groot succes. De heemkundekring wil deze activiteit in de komende jaren voortzetten.

- Website

De heemkundekring beschikt over een eigen website voor communicatie naar leden en publiek. Via de website zijn ook databestanden te raadplegen zoals de fotocollectie, de bidprentjes en de bibliotheek. Een aantal onderdelen zoals doelstelling, bestuur, contact en nieuws moet verbeterd worden. Hieraan zal de komende tijd aandacht worden besteed. De heemkundekring streeft naar een website die overzichtelijk is, gemakkelijk benaderbaar en informatief.

Financiële basis

Onder het kopje 'Middelen' is reeds aangegeven welke basis de heemkundekring nodig heeft om zijn doelstellingen te bereiken. Zonder een goede financiële basis is het niet mogelijk de activiteiten te ontplooiën die in het beleidsplan benoemd zijn.

Om de activiteiten te kunnen realiseren verwerft de heemkundekring de volgende inkomsten:

- **contributie**

De leden dragen bij aan het functioneren van de heemkundekring. Voor 2016 is een bedrag van € 1.470,- begroot

- **huursubsidie gemeente**

De gemeente draagt bij in de kosten van de huur van de Heemschuur. Voor 2016 is een bedrag van € 1.835,- begroot. De gemeente stelt de subsidie vast voor een periode van drie jaar. De subsidie t/m 2016 is veiliggesteld. Voor de jaren 2017-2019 is een nieuwe subsidieaanvraag ingediend. De verwachting is dat de gemeente deze opnieuw toezegt.

- **bijdrage cultureel erfgoed gemeente**

De gemeente kent met ingang van 2011 een bijdrage van € 500,- toe voor verricht werk op het gebied van cultureel erfgoed. Dit bedrag wordt na afloop van het betreffende jaar uitgekeerd met ingang van 2012. De bijdragen over 2014 en 2015 zijn nog niet ontvangen. De heemkundekringen in Bernheze zijn in overleg met de gemeente om dit recht te trekken.

- **projectsubsidie gemeente**

De gemeente kent jaarlijks projectsubsidies toe aan verenigingen en stichtingen voor het realiseren van projecten. De heemkundekring heeft tijdens het bestuurlijke overleg al een mondeling verzoek ingediend voor een bijdrage in het realiseren van het AEZEL PROJEK. Het zal daarbij vooral gaan om pc's, scanner en het ontwikkelen van de website.

- **bijdragen Rabobank**

De heemkundekring tracht via de Rabobank Clubkas Campagne en het Rabo-Dividend-Fonds een financiële bijdrage te krijgen van de plaatselijke Rabobank. In 2015 werd een bedrag van € 531,86 ontvangen uit de Clubkas Campagne.

- **sponsoring**

De heemkundekring participeert via de website in SponsorKliks. Leden en bezoekers van de website kunnen de heemkundekring sponsoren door online inkopen te doen, waarbij de heemkundekring een klein percentage ontvangt. Dat heeft vanaf 2014 een bedrag van € 78,61 opgeleverd. De heemkundekring wil daarnaast proberen vaste sponsoren aan zich te binden die bereid zijn een jaarlijks bedrag te geven. De sponsoren zullen vermeld worden op de website en op een sponsorbord in de Heemschuur. Daarnaast zal gezocht worden naar sponsoring van publicaties.

- **verkoop boekuitgaven**

De heemkundekring heeft inmiddels ervaring met het uitgeven van boeken: twee fotoboeken, het boek 'Wonen en werken in Heesch' en een boek over burgemeester Offermans. De fotoboeken waren een daverend succes. Nog steeds worden boeken uit de voorraad verkocht. Met het uitbrengen van nieuwe boeken denkt de heemkundekring weer een flinke bron van inkomsten te kunnen genereren.

- **giften en entreegelden**

De heemkundekring genereert een bescheiden bedrag aan inkomsten uit giften en entreegelden door middel van rondleidingen aan groepen in de Heemschuur, de entree van niet-leden bij lezingen

en kleine giften van individuele bezoekers. Daarnaast ontvangt de heemkundekring een bijdrage via de verkoop van koffie/thee tijdens open dagen en lezingen.

- bijdrage OMD

Voor het organiseren van de jaarlijkse Open Monumentendag ontvangt de heemkundekring van de gemeente jaarlijks een bedrag van maximaal € 500,- als vergoeding van de kosten op declaratiebasis. Op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren blijkt dit bedrag afdoende te zijn.

- subsidies provincie

Via de provincie zijn jaarlijks subsidies aan te vragen voor het realiseren van projecten op het gebied van erfgoed en museumcollecties. De heemkundekring zal bezien of een van de kerndoelen geschikt is om in aanmerking te komen voor het doen van een aanvraag.

- garantiesubsidie Stichting Brabants Heem

De Stichting Brabants Heem stelt ieder jaar een garantiesubsidie beschikbaar van € 1.000,- voor bijvoorbeeld boekuitgaven. De heemkundekring zal bezien of voor een van de komende uitgaven een verzoek zal worden ingediend.

- bijdrage Prins Bernhard Cultuurfonds

De heemkundekring heeft tot op heden nog geen beroep gedaan op dit fonds. De heemkundekring zal bezien of een van de kerndoelen of projecten in aanmerking komt voor het indienen van een subsidieverzoek.

- donaties en legaten

De heemkundekring heeft in het verleden een klein legaat ontvangen uit een erfenis. De ANBI-status zal het particulieren en bedrijven vergemakkelijken om de heemkundekring te ondersteunen met een donatie of legaat.

De financiële middelen worden beheerd door de penningmeester onder verantwoordelijkheid van het bestuur. Jaarlijks wordt via een jaarrekening verantwoording afgelegd aan de ledenvergadering. De kascontrolecommissie ziet toe op een juiste financiële boekhouding. Voor het verkrijgen van de gemeentelijke subsidie wordt driejaarlijks verantwoording afgelegd aan de subsidieverlener met een financiële en inhoudelijke verslaglegging.

De besteding van fondsen en vermogen wordt verantwoord in de jaarrekening en balans.

Werkplan en planning

Aan het hand van het beleidsplan zal het bestuur een planning maken van alle activiteiten in een zogenaamd 'Werkplan'. Hierin zal uitgewerkt worden hoe de kerndoelen in tijd gerealiseerd worden, welke middelen daarvoor nodig zijn en wanneer de resultaten behaald zijn.

Evaluatie en bijstelling

Aan het einde van de looptijd van het beleidsplan zullen de resultaten van beleid worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Op basis hiervan wordt een nieuw beleidsplan vastgesteld. De evaluatie en het conceptbeleidsplan voor de periode 2001-2005 worden voorgelegd aan de ledenvergadering in april 2000.

Ten behoeve van de evaluatie zal een matrix worden ontwikkeld om de resultaten te kunnen meten.